

göres till åliggande för banken, icke blott till en rättighet, såsom i vårt förslag. Författaren har intet nämnt om bankens nu gällande åliggande, att inlösa sedlarna med silfver. Det är dock gifven sak, att detta åliggande skulle upphöra jemte bankens rättighet att låta mynta silfver. Då enligt vårt förslag banken skulle hafva rättighet att verkställa sedelinlösen med guldmynt, så komme invexling mot silfver att af sig sjelf bortfalla. Ty det kan icke vara likgiltigt, huru mycket silfvermynt, som finnes i rörelsen, då verklig öfvergång till guldmyntfot sker, och då alltså silfvermyntets gångbarhet måste inskränkas till något mindre belopp i hvarje liqid. Det är först genom ett sådant påbud silfvermarken nedsättes till ett skiljemynt, icke, såsom författaren synes antaga, endast derigenom, att banken ger guld för silfver och sedlar, eller derigenom att utmyntning i silfver inställes.

10

Af hvad vi anfört inses, att författarens förslag icke väsentligen skiljer sig från, hvad äfven vi föreslagit. Så mycket mindre kunna vi förstå, hvarpå författaren grundar sin utsago, att vårt förslag icke varit för frågan fullt afgörande (päättäväinen).

I hufvudsak föreslår icke heller författaren något annat, än rättighet för banken att inlösa sina sedlar med guld och upphörandet af rättigheten för enskilda att låta mynta silfver. Den olika form, författarens förslag i öfrigt har, följer af yrkandet, att banken skulle väga ut opräglade guldstycken, icke gifva guldmynt. Af denna orsak bortfaller äfven guldmyntets mottagande i kronans kassor, som vi ansågo böra påbjudas, för att göra detsamma gångbart i landets handel ochandel.

20

Men i en vigtig omständighet skiljer sig visst den ärade författarens förslag från vårt, nemligen i det anförda bestämmandet af guldhalt på en mark lika med guldhalt på en franc, hvarigenom en återväg till silfvermarkens ungefärliga värde år 1865 statueras. Det är just denna afvikelse från vårt förslag, hvilket lyder, att guldhalt på marken borde bestämmas efter silfrets börsvärde, som i vår tanke är fullkomligt opraktiskt. Följes deremot häri vårt förslag, så är intet annat i närvarande myntförhållanden förändradt, än att silfvermyntets och banksedlens ytterligare fallande i värde förhindras. Frågan om guldhalt på en mark står då vid öfvergången till guldmyntfot fullkomligt öppen, utan att någon ny rubbning af myntväsendet blir nödvändig. Äfven om guldmynt skulle interimistiskt slås, och senare en annan guldhalt för detsamma skulle definitivt bestämmas, vore det en obetydlighet att åter indraga de interimistiska mynten, hvilka med afseende härför t. ex. alla kunde i regeln betecknas med samma årtal. Vi tro dock, att den ärade författaren icke skall insistera på sin här ifrågavarande åsigt. – Och i öfrigt finna vi förslaget godt, om det blott kan komma från *sounds to things*.

30

40

76 SKRIVELSE OM UTGIVNING AV »UPPFINNIN-GARNAS BOK»

Suomi. Kirjoituksia isän-maallisista aiheista. 13 osa.

50

Sanomista näin, että S. K. Seurassa t. p. keskustellaan »Keksimysten Kirjan» ulosantamisesta.

Uskallan kysyä: ovatko semmoiset toimet Seuran puolesta maamme kirjallisuudelle hyödylliset?

1:o Luulisin S. K. Seuran tarkoituksena olevan ainoastaan näitten

kirjain kustantaminen, johonka yksityiset kustantajat eivät voi ryhtyä, olkoonpa sentähden, että tähän kysytään etevempää tietoa ja neroa, taikkapa suurempia varoja, siitä syystä varsinkin, että näitä kirjoja saadan hitaasti myydyksi, ja sillä aikaa juoksevat korkorahat tekevät kustannuksen kahta suuremmaksi.

2:o Jos S. K. Seura, niinkuin Kansanvalistusseurakin tekee, rupeaa kilpailemaan yksityisten kustantajain kansa, niin näiden jo hyvinkin uuttera toimi tukahutetaan, Suomalaisen kirjallisuuden isoksi vahingoksi. Sillä yksityisten oma etu tekee heitä tässä asiassa paremmiksi kirjallisuuden välittäjiksi, kuin minkään Seuran hyvät tarkoitukset; ja heidän toimensa onkin paljon kestävämpi.

3:o Eikö se siis olisi sopivin, jos Seura katsoo jonkun helposti myydyin kirjan ulosantamisen tarpeelliseksi, että Seura tähän kehottaisi yksityisiä kustantajia? – ja, jos niin tarpeelliseksi katsotaan, vielä sopisi kustantajan kansa sopia kirjantekijän taikka kääntäjän palkinnosta? Luulisin, että kustantaja mielellään maksaisi isomman palkinnon, jos saapi kirjaan panna, että työ on S. K. Seuralta hyväksytty. Sillä keinoin Seura saisi valita tekijän ja kenties vielä tarkastelijanki vaivat korvatuksi.

4:o Ei myös ole vähäinen asia, että Seuran väheneviä varoja säästeetään suuriarvoisiin toimihin, jotka ilman Seuran ponnistuksitta jäisivät tekemättä. Hyödyllistä löytyy paljon, mutta ei se kaikki ole välttämätöntä.

Välttämätön Suomalaiselle kirjallisuudelle on esm. alkuperäinen kaunokirjallisuus. Tätä ovat muissakin kansoissa palkinnot edesautta-
neet.

2 000 markkaa kotimaallisen historiallisen näytelmän palkinnoksi, paremmin vielä 3 000 à 4 000 – mutta *ei* »Uppfinningarnes bok»!

30

J. V. S.

77 MED AFSEENDE DERPÅ, ATT »KIRJALLINEN KUUKAUSLEHTI» ...

Morgonbladet n:o 105, 8. V 1876

Med afseende derpå, att »Kirjallinen Kuukauslehti», i hvilken tidskrift hr Y. K. meddelat sina tidigare artiklar i myntfrågan, utkommer blott en gång i månaden, har författaren insändt till tidningen »Uusi Suometar» ett ytterligare andragande i ämnet, – som i sanning är af den beskaffenhet, att dess afhandlande icke egnar sig för en i månadtal afbruten skriftvexling.

Andragandet sluter sig till den mellan hr Y. K. och detta blad förda diskussionen. Dess förra del, i Uusi Suometar n:o 46, har till rubrik: »Hvad kan göras i afseende å myntvärdet?» Anförandets senare del (U. S. n:o 47) hafva vi trott oss böra i dess helhet här nedan införa, emedan, såsom läsaren finner, både dess närmare föremål och deri yttrade åsikter äro i hög grad förtjenta af uppmärksamhet. Och då vi icke kunna godkänna den ärade författarens framställda yrkanden, hafva vi ansett för rätt, att lemna äfven detta blads läsare fullständig kännedom af hans för desamma anförda skäl.

Hvad deremot angår andragandets förra del, innehåller denna icke något för frågan väsentligt. I densamma meddelar författaren nemligen endast några ytterligare förklaringar rörande de punkter af frågan, i